1 Församlingsvalet år 2018

Innehåll

1 Församlingsvalet år 2018 1
1.1 Församlingsvalet 2018 1
1.2 Vallagstiftningen och ändringar i den 1
1.3 Anvisningar för valet 2
1.4 Rösträtt 2
1.5 Valbarhet 3
1.6 Antalet förtroendevalda 3
1.7 Röstning 5
1.8 Sammanslagning av församlingar 1.1.2019 5

1.1 Församlingsvalet 2018

I församlingsvalet utses medlemmarna av kyrkofullmäktige i en församling. I församlingar som hör till en kyrklig samfällighet utses medlemmarna av samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige och församlingarnas församlingsråd. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i alla församlingar.

Församlingsvalen är direkta, hemliga och proportionella. Varje röstberättigad har lika rösträtt.

Valet 2018 förrättas **söndag 18.11.2018.** Förhandsröstning ordnas från tisdag till lördag 6–10.11.2018.

1.2 Vallagstiftningen och ändringar i den

Om de centrala principer som gäller för församlingsval, såsom rösträtt och valbarhet, föreskrivs i kyrkolagen (1054/1993). Valordningen för kyrkan (416/2013) innehåller kompletterande bestämmelser om valmansföreningar, kandidatuppställning, förteckning över röstberättigade (röstlängd), förrättande av val och beräkning av valresultatet. Bestämmelser om antalet medlemmar som ska väljas finns i kyrkoordningen (1055/1993).

Våren 2018 träder följande ändringar i valbestämmelserna i kraft:

Tidpunkten för församlingsvalet och förhandsröstningsställen

Församlingsvalets valdag flyttas framåt med en vecka, till tredje söndagen i november, vilket är 18.11.2018. Förhandsröstningen flyttas likaså framåt med en vecka och förhandsröstningsdagarna ändrar. Förhandsröstningen börjar tisdag 6.11.2018 och pågår till lördag 10.11.2018. Pastorskansliet är inte längre obligatoriskt förhandsröstningsställe. Valnämnden bestämmer var man kan förhandsrösta och ett röstningsställe ska vara öppet varje dag kl. 9–18.

Behörighetskrav för valnämndernas medlemmar, valförrättare och valbiträden

En kandidat i församlingsvalet eller kandidatens make eller maka, barn, syskon eller föräldrar kan inte längre vara medlem eller ersättare i en valnämnd, valförrättare eller valbiträde i samma församling. Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten. Samma jävbestämmelser gäller kyrkoherden, som därför inte nödvändigtvis kan vara medlem i valnämnden, trots att det annars rekommenderas.

Förteckning över röstberättigade

Röstberättigades adresser skrivs inte längre ut i förteckningen över röstberättigade. I förteckningen ska spärrmarkering anges. Offentligheten vid granskningen av förteckningen över röstberättigade har begränsats. Uppgifter ur förteckningen kan lämnas ut endast till den egna församlingens medlemmar.

Övriga ändringar

I församlingar som delats in i röstningsområden ska ett meddelandekort skickas ut senast den 30:e dagen före valdagen till de röstberättigade vilkas adress är känd. Sista utskicksdagen är därmed fredag 19.10.2018.

1.3 Anvisningar för valet

Dessa valanvisningar av Kyrkostyrelsen har utarbetats i syfte att underlätta församlingarnas arbete vid förrättningen av församlingsval. Kyrkostyrelsen har också utarbetat de blanketter som behövs, modeller för kungörelser samt underlag för valnämndernas mötesprotokoll.

I anvisningarna använder vi följande förkortningar för den vallagstiftning som ska tillämpas:

KL = kyrkolagen
VOK = valordning för kyrkan
KO = kyrkoordningen.

Vid hänvisningar anges efter förkortningen först kapitlets nummer, därefter paragrafnumret och efter kommatecknet momentets nummer. Exempelvis VOK 2:3,1 avser 2 kapitlet 3 paragrafen och 1 momentet i valordningen för kyrkan.

Som bilaga till dessa anvisningar finns också en administrativ valtidtabell. Valtidtabellen och de flesta valhandlingarna och blanketterna finns tillgängliga för utskrift på webbplatsen info.församlingsvalet.fi.

1.4 Rösträtt

I församlingsval har alla de medlemmar av kyrkan rösträtt som senast 18.11.2018, dvs. på valdagen, fyller 16 år (födda 18.11.2002 eller tidigare) och som har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland. Rösträtten utövas i den församling i vilken den röstberättigade har antecknats som närvarande medlem av församlingen 15.8.2018. (KL 23:12)

Församlingens frånvarande medlemmar har inte rösträtt i församlingsvalet. Med frånvarande medlem avses en församlingsmedlem som är fast bosatt utomlands och som därför inte har i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland.

1.5 Valbarhet

Valbarhet innebär behörighet att ställa upp som kandidat till kyrkofullmäktige i en församling eller till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingens församlingsråd i en kyrklig samfällighet.

Valbar till förtroendeuppdrag i en församling och i en kyrklig samfällighet är en för kristen övertygelse känd konfirmerad församlingsmedlem som har fyllt 18 år och som inte är omyndig. Åldern för valbarhet ska i församlingsvalet uppfyllas senast på valdagen, dvs. 18.11.2018. (KL 23:2)

För tjänsteinnehavare och anställda hos församlingen och den kyrkliga samfälligheten gäller särskilda begränsningar av valbarheten. En tjänsteinnehavare eller arbetstagare i församlingen är inte valbar till kyrkofullmäktige. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet är tjänsteinnehavare och arbetstagare i den kyrkliga samfälligheten eller i en församling som hör till samfälligheten inte heller valbara till gemensamma kyrkofullmäktige eller församlingsråden i de församlingar som hör till samfälligheten. En anställd är inte valbar, oberoende av om det är fråga om bisyssla eller huvudsyssla. (KL 23:3,2)

I församlingsval kan endast en sådan valbar församlingsmedlem ställas upp som kandidat som har samtyckt till det. (KL 23:3,1)

1.6 Antalet förtroendevalda

Antalet förtroendevalda som utses bestäms enligt folkmängden i församlingen och den kyrkliga samfälligheten.

ANTALET MEDLEMMAR I KYRKOFULLMÄKTIGE

Till kyrkofullmäktige väljs medlemmar utgående från folkmängden i församlingen, dvs. i enlighet med antalet närvarande medlemmar i början av valåret (KO 8:1):

1 000 eller mindre	11
1 001–4 000	15
4 001–7 000	19
7 001–10 000	23
10 001–20 000	27
20 001–50 000	33
över 50 000	39

Antalet medlemmar bestäms alltså direkt på grundval av bestämmelsen i kyrkoordningen. Enligt 2 kap. 12 § i valordningen för kyrkan ska valnämnden göra upp en kungörelse med information om antalet medlemmar som ska väljas till kyrkofullmäktige. Utgående från detta har valnämnden till uppgift att på basis av församlingens folkmängd fastställa hur många medlemmar som ska väljas till kyrkofullmäktige.

ANTALET MEDLEMMAR I FÖRSAMLINGSRÅDET

Församlingsrådet i en församling som hör till en kyrklig samfällighet består förutom av kyrkoherden av minst 8 och högst 16 andra medlemmar som utses genom församlingsval. Antalet medlemmar som utses vid församlingsval bestäms enligt församlingens folkmängd (KO 10:12):

2 000 eller mindre	8
2 001–4 000	10
4 001–10 000	12
10 001–20 000	14
över 20 000	16

Antalet medlemmar bestäms alltså direkt på grundval av bestämmelsen i kyrkoordningen. Enligt 2 kap. 12 § i valordningen ska valnämnden göra upp en kungörelse med information om antalet medlemmar som ska väljas till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet. Utgående från detta har valnämnden till uppgift att på basis av folkmängden i församlingen fastställa hur många medlemmar som ska väljas till församlingsrådet.

PLATSFÖRDELNINGEN MELLAN FÖRSAMLINGARNA I GEMENSAMMA KYRKOFULLMÄKTIGE

Gemensamma kyrkofullmäktige ska senast i juni 2018 fastställa platsfördelningen för medlemmarna av den kyrkliga samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige på basis av antalet församlingar i samfälligheten samt folkmängden i församlingarna vid föregående årsskifte. (KO 10:9)

Till gemensamma kyrkofullmäktige väljs medlemmar enligt den sammanlagda folkmängden i församlingarna enligt följande (KO 10:9):

10 000 eller mindre	21
10 001–20 000	31
20 001–40 000	41
40 001–150 000	51
150 001–300 000	61
över 300 000	91

Gemensamma kyrkofullmäktige kan av särskilda orsaker för en valperiod åt gången besluta att antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige är ett udda tal som är mindre än det föreskrivna, dock minst 11 medlemmar. (KL 11:7)

Av mandaten tilldelas varje församling först två mandat. De återstående mandaten fördelas i förhållande till församlingarnas folkmängd. Om emellertid antalet församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten är över tjugo, tilldelas varje församling först ett mandat och därefter fördelas de återstående mandaten mellan församlingarna i förhållande till församlingarnas folkmängd. (KL 11:7)

1.7 Röstning

De röstberättigade kan efter eget val rösta antingen på förhand eller på valdagen. Det är möjligt att förhandsrösta på vilket som helst allmänt förhandsröstningsställe i hela landet, men på den egentliga valdagen 18.11.2018 kan den röstberättigade endast rösta på röstningsstället för sin församling eller sitt röstningsområde. Om församlingen är indelad i röstningsområden, ska ett meddelandekort skickas till de röstberättigade med uppgifter om röstningsstället på valdagen.

Rösträtten får inte utövas genom ombud.

Förhandsröstningsställen är de röstningsställen som valnämnden fastställt på förhand. Information om förhandsröstningsställena finns samlat bland annat på webbplatsen *församlingsvalet.fi*. Information om röstningsställena bör också ges på församlingens och/eller den kyrkliga samfällighetens egna webbsidor.

Förhandsröstningsställen ska i mån av möjlighet också förläggas till sjukhus, institutioner och andra enheter som ger vård dygnet runt.

Dessutom är valnämnden på begäran skyldig att ordna hemmaröstning för en person vars rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att han eller hon inte utan oskäliga svårigheter kan ta sig till röstningsstället. En närståendevårdare som bor i samma hushåll med den som har rätt till hemmaröstning får rösta i samband med hemmaröstningen (se närmare VOK 2:32).

1.8 Sammanslagning av församlingar 1.1.2019

Om valet hålls året före en ändring i församlingsindelningen ska den nya indelningen följas i valet. Kandidaternas och valnämndsmedlemmarnas valbarhet till förtroendeuppdrag samt de röstberättigade församlingsmedlemmarnas behörighet att vara stiftande medlem i en valmansförening bestäms då i enlighet med den nya indelningen. (VOK 2:57)

När församlingar dras in och det i stället bildas en ny församling 1.1.2019 sköts valåtgärderna inom den nya församlingens område av den organisationskommission som tillsatts av domkapitlet och en valnämnd som tillsätts av kommissionen. (KO 13:8)

Om en församling eller en del av den ansluts till en annan församling 1.1.2019, ska valnämnden i den församling som församlingen eller området ansluts till vidta valåtgärderna inom den nybildade församlingens område. (VOK 2:56,1) Den församling från vilken ett område överförs till en annan församling ska vid behov ge valnämnden en förteckning över alla de medlemmar av församlingen som uppnått rösträttsålder och som bor inom det område som överförs. (VOK 2:56,2)